

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Filip Ion,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Filip Ion împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 19 martie 2025 a Curții de Apel Centru

(Dosarul nr. 3r-170/25

NR. PIGD 2-23154862-01-3r-17062025)

Termenul de exercitare a căii de atac recursul. Repunerea în termen.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. M. Popescu
Curtea de Apel Centru, jud. V. Sîrbu, A. Braga, A. Cașcaval

17 septembrie 2025

Examinând în lipsa părților recursul depus de Filip Ion,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 31 octombrie 2023, Filip Ion a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând, anularea parțială a deciziei privind stabilirea pensiei nr. 92/2023/47724 din 17 august 2023, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a include în ea și achitarea cumulului din contul funcției vacante și sumele cu privire la plata orelor suplimentar lucrate, premiului anual și premiului unic, adică, înlocuirea funcției vacante 27 362,17 lei, orele suplimentar lucrate 2 448,41 lei, premiului anual 5 985 lei, premiului unic 14 470 lei, a considera ilegal refuzul asupra cererii prealabile a reclamantului, emis de Casa Națională de Asigurări Sociale, prin scrisoarea nr. Nr.5403/23 din 18 octombrie 2023, a obliga Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze mărimea pensiei stabilite reclamantului Filip Ion, pornind de la momentul stabilirii pensiei, din 05 august 2023, din solda menționată în certificatul salarial nr. 310 din 04 august 2023 de 319 366,65 de lei, în cuantum de 13 306,95 lei lunar.

2. Prin hotărârea din 14 noiembrie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea înaintată de Filip Ion a fost respinsă ca neîntemeiată.

3. La 28 noiembrie 2024, Filip Ion a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 27 februarie 2025, a fost înregistrată cererea de apel suplimentară prin care s-a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 14 noiembrie 2024 și emiterea unei noi hotărâri prin care, cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

4. Prin încheierea din 27 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, a fost stabilit apelantului un termen de decădere de 5 zile calendaristice, din momentul notificării încheierii, pentru prezentarea dovezii achitării taxei de timbru în sumă de 200 de lei.

5. Prin încheierea din 19 martie 2025 a Curții de Apel Centru a fost declarat inadmisibil apelul declarat de către Filip Ion, pe motiv că apelantul nu au executat

în termen indicațiile instanței instituite prin încheierea din 27 februarie 2025 și nu au prezentat dovada de achitare a taxei de timbru în mărime de 200 lei

6. La 30 mai 2025, Filip Ion, a declarat recurs împotriva încheierii din 19 martie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând repunerea în termen a recursului, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea cauzei spre examinare Curții de Apel Centru în același complet de judecată.

7. În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, menționând că inadmisibilitatea apelului s-a bazat pe o omisiune procedurală cauzată de neinformarea corespunzătoare a apelantului privind încheierea din 27 februarie 2025. Lipsa notificării efective, deși a indicat multiple modalități de contact, a împiedicat exercitarea dreptului la apărare și achitarea în termen a taxei de timbru.

8. Filip Ion a subliniat că despre încheierea din 19 martie 2025 a Curții de Apel Centru, a aflat doar la 20 mai 2025.

9. Astfel, consideră recurentul necesară repunerea în termen pentru depunerea cererii de apel motivate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ reglementează că

„ Curtea Supremă de Justiție soluționează: b) cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel”.

11. Conform art. 24 alin.(1) din Codul administrativ

„ Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți”.

12. Conform art. 65 din Codul administrativ

„ Dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acțiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepția cazului când acest lucru nu a fost posibil pînă la expirarea termenului de un an ca urmare a forței majore.

Persoanele interesate pot contesta actul/refuzul autorității publice de repunere în termen cu acțiune în contencios administrativ numai odată cu fondul.

Repunerea în termen nu se permite în cazurile excluse prin lege”.

13. Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură;”.

14. Art. 97 alin. (3) lit. d) din Codul administrativ stipulează:

„Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate”.

15. Art. art. 110¹ alin. (1) Cod administrativ:

„Notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.”

16. Art. 241 alin. 3 din Codul administrativ reprezintă o normă de trimitere și prevede că:

„Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva”.

17. Art. 236 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ reglementează cazurile în care apelul se declară inadmisibil, prevederi aplicabile și procedurii de recurs asupra încheierilor judecătorești. Astfel:

„Apelul se declară inadmisibil în special când: cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată ”.

18. Art. 242 din Codul administrativ reglementează că

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată

transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul”.

19. Conform art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ

„Examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: a) declară recursul inadmisibil;”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Din interpretarea corectă a prevederii legale enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

21. Completul de judecată atestă că încheierea contestată a fost emisă la 19 martie 2025 și a fost notificată, prin intermediul poștei electronice, recurentului/apelantului, Filip Ion, la adresa indicată în cererea de apel – ionfilip1980h@gmail.com, la data de 04 aprilie 2025 (f.d. 107).

22. Complementar, Completul menționează că, data recepționării corespondenței nu trebuie confundată cu data verificării poștei electronice de către destinatar, iar utilizând în procesul de comunicare cu instanța, adresa electronică, partea are obligația pozitivă de a verifica conținutul cutiei sale poștale.

23. Astfel, este cert că termenul pentru depunerea cererii de recurs a început să curgă la 05 aprilie 2025, ziua imediat următoare zilei în care încheierea a fost expeditată, și a expirat la 22 aprilie 2025 (marți-zi lucrătoare).

24. Potrivit pct.7 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni.

25. Potrivit pct. 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție hotărârile instanțelor judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de

Gestionare a Dosarelor pe portalul național al instanțelor de judecată, în regim real.

26. Sub acest aspect, instanța de recurs mai relevă că încheierea din 19 martie 2025 a Curții de Apel Centru a fost publicată la data de 28 martie 2025 și pe pagina web a Curții de Apel Centru, <https://cac.instante.justice.md/>.

27. Mai mult faptul omiterii termenului de depunere a recursului este recunoscut de Filip Ion, or, prin recursul depus, acesta a solicitat repunerea în termenul de procedură, fără a prezenta careva argumente și probe în acest sens.

28. Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurentului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

29. În general, stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele-limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins (a se vedea spre exemplu cauza Perez de Rada Cavanilles vs. Spania, hotărâre din 28 octombrie 1998, §§ 43-44).

30. Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

31. La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

32. Corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs concluzionează că, la depunerea recursului împotriva încheierii din 19 martie 2025 a Curții de Apel Centru, Filip Ion, nu a respectat prevederile art. 242 din Codul administrativ, iar temeuri de repunere în termenul de depunere a recursului nu s-au stabilit.

33. În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Filip Ion, drept inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

34. Astfel, conducându-se de prevederile art. 65 și art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Filip Ion, cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Declară inadmisibil recursul declarat de către Filip Ion.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni